

IKKUNA KULTTUURIIN

Kulttuuriyhdistysten syysjulkaisu 2024

Varsinais- ja Vakka-Suomi, Salonseutu, Et.Häme, Turku, Et.Satakunta

SYKSYN JA

TALVEN

TEATTERI-

ELÄMYKSIÄ

AKSELISSA

Arthur Conan Doyle - Seppo Parkkinen - Aleksi Kauppinen
BASKERVILLEN KOIRA, ensi-ilta 13.9.2024

Sami Keski-Vähälä - Esa Leskinen - Minerva Kallioniemi
MIELIPUOLEN PÄIVÄKIRJA, ensi-ilta 4.10.2024

Neil Hardwick - Jussi Tuominen - Kauno Takarautio
TANKKI TÄYTEEN – MAALLAMUUTTAJAT
Ensi-ilta 8.11.2024

Robert James Waller - Sari Niinikoski - Kauno Takarautio
HILJAISET SILLAT
Ensi-ilta 31.1.2025

www.teatteriakseli.fi, p. 040 966 9628 (ark. klo 15-17)

HUMALISTONKATU 8A, TURKU
LIPUT 20 € / 18 €

TEATTERI
AKSELI

KÄSIKIRJOITUS
KAISA KUIKKANIEMI - ESA NIEMINEN - OTTO KANERVA
OHJAUS
OTTO KANERVA
ENSI-ILTA
9.9.2023

JO YLI 14 000 KATSOJAA!
ESITYKSET VAIN 14.12.2024 ASTI!

PAULA!

KATSOJAPALAUTE:

"Upea, upea näytelmä. Wau! Ja mitä laulajia ovat kaikki! Nautin joka minuutista. Kiitos."

R
RAUMAN TEATTERI

LIPPUMYYMÄLÄ
Alfredinkatu 2, Rauma
p. (02) 8376 9900

Avoinna ma-pe klo 11-17 sekä
esityspäivinä 2h ennen esitystä
raumanteatteri.fi

Käsikirjoitus
MARC CAMOLETTI

Ohjaus
REINO BRAGGE

Suomennos
AINO PIIROLA

HULVATON JA VAUHDIKAS NAURUPOMMI!

RANSKALAINEN PYJAMA

KATSOJAPALAUTE:

"Kiitos hauska esityksestä, joka todellakin irrotti arjesta! Eipä tulleet työasiat mieleen hykerryttäviä käännteitä seurattaessa."

Ensi-ilta
31.8.2024

lippu.fi

Sakset eivät paranna maailmaamme

Kulttuurialojen toimeentulosta leikataan nyt surutta. Tekijöiden lisäksi leikkaukset osuvat nyt kipeästi kulttuurin kuluttajiin. Tätä eivät leikkaajat ole huomanneet. Kuvitellaan, että suuri yleisö ei huomaa kun uusien kirjojen määrä kirjastoissa supistuu, teatterinäytösten määrä eri teattereissa vähenee, kuvataidenäyttelyjen gallerioista osa sulkeutuu, musiikkielämä keskittyy vain populaarimusiikin mahdollisiin megakonsertteihin.

Leikkaukset ovat hyvin lyhytnäköisiä.

Kulttuuria leikkaamalla leikataan tulevaisuutta. Kulttuuri parantaa hyvinvointia, joka heijastuu myös työhyvinvointiin, kaikilla aloilla. Kulttuuritarjonnan avulla työn tuottavuus, talouden elinvoima ja kasvu mahdollistuvat parhaiten. Leikkaukset nyt leikkaavat siten myös tulevaa talouskasvua. Kulttuuria leikkaavat sakset leikkaavat myös demokratiaamme. Taide on

itseisarvo sinällään. Kolmekymmenluvulla Saksassa leikattiin kulttuurista, samaan aikaan myös Neuvostoliitossa. Mitä saatiin? Vallassa olijojen vaatimaa näennäistaidetta, ”arjalaista taidekäsitystä” ja sosialistista realismia. Tällaista koeta nyt taas halutaan.

Kulttuuri on yhteisön arvokkain omaisuus. Ilman kulttuuria elämää ei koeta merkitykselliseksi. Lukutaidolla ei ole merkitystä jos ei ole luettavaa. Talouskasvu ilman kulttuurisektorin apua ei ole mahdollista.

Vapaa kulttuurikenttä on nyt avainasemassa. Ylhäältä tarjottua kehitystä on vastustettava kaikin voimin. Olemme menossa kohti paikallisvaaleja. Vaikuttakaamme niissä kulttuurinäkökulman kautta. Kulttuuri on elämämme varsinainen perusta.

TYKS SÄÄTIÖ

TÄMÄN PÄIVÄN TUTKIMUS ON HUOMISEN HYVÄÄ HOITOA

Tue tutkimusta TYKS-säätiön kautta

tykssaatio.fi

Oma- ja pienkustannusseminaari Turun Kirjamessuilla 4.10 klo 17.30

Lounais-Suomen Kirjailijat ry jatkaa kesällä järjestettyä oma- ja pienkustannusalaan tutkivaa ohjelmasarjaansa myös Turun Kirjamessuilla lokakuun alussa. Jukola-tilassa 4.10. klo 17.30 esiintyvät kirjailijat Timo Stolt, Mika Kivelä ja Harri Kumpulainen, asiantuntijavieras on turkulainen Juri Nummelin.

Yleisö saa osallistua keskusteluun ja voi myös esittää kysymyksiä panelisteille. Mukana olevat kirjailijat voivat myös opastaa omakustanteita suunnittelevia löytämään sekä apua että yhteyksiä kirjan tuottamiseen.

LAIVASTON SOITTOKUNTA
SAARA AALTO
MIKAEL SAARI
ABOA GOSPEL -KUORO
JUHA KETOLA, KAPPELLIMESTARI

29.10. OULU | 30.10. KUOPIO | 31.10. JYVÄSKYLÄ | 2.11. LAHTI | 9.11. TURKU

LAIVASTON SOITTOKUNTA

Liput 45 € / 35 € / 20 €
(+ tilausmaksu, lippu.fi)

HAUTAUSTOIMISTO

G. Lindroos Ky
INKERI TUOMINEN

Täydellinen
hautauspalvelu

Itäinen Pitkäkatu 20, Turku
(Kupittaaan puiston lähellä)

Puh. 02-251 2991

Malminkatu 4,

Parainen (puhelinlaitoksen vieressä)

Puh. 02-454 4176

KUKKASITOMO

**Kirjat,
wanhat lehdet,
sarjakuvat
ja pienpainatteet**

**BRAHEN
ANTIKVARIATTI**

Brahenkatu 9, 20100 Turku
s-posti: divari@saunalahti.fi

Nettikauppa: antikvaari.fi/
Brahen Antikvariaatti

P. 02 232 5890

0500 785 034

IKKUNA KULTTUURIIN

Kulttuuriyhdistysten
syysjulkaisu 2024

Varsinais- ja Vakka-Suomi,
Salonseutu, Et.Häme, Turku,
Et.Satakunta

Julkaisija:
**Lounais-Suomen
kirjailijat ry.**

www.lounaissuomenkirjailijat.fi

Toimitus:
Yliopistonkatu 23 A
II krs
20100 TURKU

Vastaava toimittaja:
Harri Kumpulainen
Puh. 040 556 2766

Sivunvalmistus:
Onnomainos, TURKU

Kustantaja:
Pelipeitto Oy
www.pelipeitto.fi

Kirjapaino:
Lehtisepät Oy
Tuusula 2024

Teatteri Akselin syyskausi tarjoaa piinaavaa jännitystä, tunnerikasta tragikomiikkaa ja hillitöntä retrokomediaa

Monipuolisesta ja laadukkaasta ohjelmistosta Turun Teatterisäätiön tunnustuspalkinnollakin palkittu Teatteri Akseli täyttää katsojien odotukset tänäkin vuonna. Teatterin ohjelmistossa nähdään loppuvuoden aikana jälleen kolme ensi-iltaa. Teatteri Akselin löydät kaupungin ydinkeskustasta, osoitteesta Humalistonkatu 8A.

Teatterin syyskauden avasi 13. syyskuuta teatterin päänäyttämöllä ensi-iltansa saanut, brittiläisen kirjailijan Sir Arthur Conan Doylen tunnetuin Sherlock Holmes -kauhuklassikko Baskervillen koira. Näytelmässä maailmankuulu salapoliisi ja hänen uskollinen ystävänsä tohtori Watson lähtevät ratkaisemaan Baskervillen suvun kirousta Dartmoorin sumuisille nummille. Kauhistuttava, hohkavasilmäinen paholaiskoira vainoaa erityisesti suvun edustajia ja on saanut uhrikseen jo Baskervillen kartanon isännän. Teatteri Akselissa nähdään Seppo Parkkisen dramatisointi, jossa alkuperäisteoksen piinaavan jännittävä tunnelma ja kauhun elementit pääsevät oikeuksiinsa. Näytelmän on ohjannut ja sovittanut Aleks Kauppinen, jonka aiempia ohjauksia Teatteri Akselissa ovat olleet yleisösuosikiksi nousseet Ryysyrannan Jooseppi ja Omena putoaa. Baskervillen

koiran esityskausi jatkuu 19.10. saakka.

Lokakuusta alkaen teatterin intiimin Elina-näyttämön valtaa puolestaan Esa Leskisen ja Sami Keski-Vähälän käsikirjoittama tragikoominen näytelmä Mielipuolen päiväkirja, joka perustuu kevyesti Nikolai Gogolin teoksiin Nenä ja Hullun päiväkirja. Näytelmässä keski-ikäisen toimistotyöntekijä Putkosen elämä on ollut pelkkää puurtamista excellin parissa, kunnes hän saa yllättävän työtarjouksen ja herää eräänä aamuna ilman tukkaa. Ajan-kohtaisuudella pureva näytelmä itkettää ja naurattaa, antaa katsojalle monta pähkinää purtavaksi ja saa monta lampua syyttämään. Näyttämöllä nähdään hahmoja, joita katsojat näkevät omassa elämässään joka päivä. Ihmisiä, joilla on unelmia. Ihmisiä, jotka haluavat tulla kuulluksi. Näytelmän ohjaa Nuoren taiteilijan tunnustuspalkinnolla näyttelijänä palkittu Minerva Kallionie-

mi, joka tekee nyt debyyttiohjauksensa Teatteri Akselissa. Näytelmä saa ensi-iltansa 4.10. ja esityskausi jatkuu 23.11. saakka.

Tankki täyteen -retrokomedian vuonna 2023 esitetty ensimmäinen osa nousi Teatteri Akselin lähes 10-vuotisen historian parhaiten myyneiden näytelmien joukkoon ja nyt katsojien toive toisesta osasta pakkolunastetaan, kuten Vilénien huoltoasemakin! Tankki täyteen on Neil Hardwickin ja Jussi Tuomisen käsikirjoittama kotimainen komediasarja, joka oli yksi 80-luvun katsotuimmista ja menestyksekkäimmistä televisiosarjoista. Tankki täyteen – maallamuuttajat saa ensi-iltansa Teatteri Akselin päänäyttämöllä 8.11.2024. Näytelmässä seurataan Vilénien ja tutun seurueen värikästä elämää nyt maatilalla, jonka Sulo Vilén lunasti - halvalla totta kai. Päärooleissa nähdään viime vuoden näytelmästään tutut näyttelijät ja näytelmän

ohjaa persoonallisesta twististä tavaramerkin luonut Kauno Takarautio.

Ensi vuonna Teatteri Akseli juhlii 10-vuotista taivaltaan. Juhlavuoden avaa tammikuussa 2025 maailmankuulu rakkaustarina Hiljaiset sillat, jonka ohjaa Kauno Takarautio. Tämä vahvoja, aitoja tunteita teatterin täydeltä tarjoava näytelmä tullaan muistamaan pitkään.

Osa esityksistä on jo ennakkomyynnissä.

Vuonna 2015 perustettu Teatteri Akseli tuottaa vuosittain 6–7 ensi-iltaa ja vuodesta 2016 alkaen ohjelmistossa on ollut myös kesäteatteria. Harrastajateatterilla on lähes 100 jäsentä ja sen päämääränä on tuottaa laadukasta ja yleisölähentöistä taidetta sekä tarjota hyvät mahdollisuudet näyttämötaiteen harrastamiseen. Vuon-

na 2023 Teatteri Akseli sai Turun Teatterisäätiön tunnustuspalkinnon, joka on aiemmin jaettu pääosin näyttämötaiteen ammattilaisille ansiokkaasta elämäntyöstä tai merkittävästä teatteriteosta. Teatteri Akseli on ensimmäinen harrastajateatteri, joka sai tunnustuspalkinnon monipuolisesta ja laadukkaasta ohjelmistostaan sekä aktiivisesta esitystoiminnastaan. www.teatteriakseli.fi

TAROTPUOTI.FI

TAROTPUOTI

Maagisin paikka shoppailla

Tarotkorttien, kristallien ja magiatuotteiden aarreaitta verkossa, Hämeenlinnassa, Tampereella, Turussa ja kohta Porissa.

IDÄNPÄÄNTIE 12, HÄMEENLINNA
VÄINÖLÄNKATU 1, TAMPERE
EERIKINKATU 37, TURKU
ISOSANNANPUISTOKATU 5, PORI

UUSI PORIN LIIKE AVAUTUU 5.10!

Tuki- ja liikuntaelin-
ongelmien
aiheuttaman kivun
poistaminen ja
elämänlaadun
parattaminen
manuaalisesti.

**Haluatko auttaa
läheisiäsi vai haluatko
jopa uuden ammatin ?**

Kalevalainen jäsenkorjaus on tieteellisesti tutkittu ja nimisuo-
jattu määrämuotoinen mobilisaatiohoito.

**Kouluttaudu kalevalaiseksi
jäsenkorjaajaksi**

**Aloitamme uuden koulutusryhmän
Turussa
la-su 5.-6.10.2024**

Kouluttajana Kalevalaisen jäsenkorjauksen
mestari Kaisu Salminen.

Ilmoittautuminen Kaisu Salminen,
hoitolaolo@gmail.com tai p. 040 191 2772

Tiedot hoitajista, koulutuksista ja toiminnasta löydät
Kansanlaakintaseura ry:n sivuilta

www.kansanlaakintaseura.fi

MUSKARIT
Perhe-, tenava- ja
ukulelemuskarit

SOITTOTUNNIT
Yksityis- ja
ryhmätunnit

BÄNDIT
Aloittelijat ja jo
olemassaolevat kokoonpanot

Puh. 0440 705 868
info@musiikkikouluilonen.fi

Musiikkikoulu, jossa oppiminen on hauskaa!
musiikkikouluilonen.fi
TURKU - KAARINA - PIIKKIÖ - RAISIO - VELKUA

Urut ja urkumusiikki tutuiksi

Urut eivät yleensä ole ensimmäinen soitin, joka tulee lasten ja nuorten mieliin soittoharrastusta miettiessä. Vieras soitin se on monille aikuisillekin. Kuitenkin tämä monipuolinen ja historiallisesti merkittävä soitin tarjoaa laajan skaalan musiikillisia mahdollisuuksia aina perinteisistä sävellyksistä nykypäivän uusiin ilmentymiin. Mikä tekee uruista kiehtovan soittimen, ja kuinka voimme herättää lasten ja nuorten kiinnostuksen urkuja kohtaan?

Urkujen valtava ääniala ja kyky tuottaa samanaikaisesti erilaisia äänenvärejä tekevät uruista ainutlaatuisen instrumentin. Uruilla yksi soittaja voi luoda kokonaisen orkesterin äänimaiseman. Tämä monipuolisuus ei rajoitu pelkästään klassisen musiikin repertuaariin; urut soveltuvat myös nykymusiikin, elokuvamusiikin ja pelisävelmien esittämiseen. Modernit teemat sisältävät usein dramaattisia ja mieleenpainuvia elementtejä. Ne sopivat erinomaisesti urkujen äänikirjoon ja soinnilliseen monimuotoisuuteen.

Tämän vuoden alussa käytönototetut Helsingin Musiikkitalon urut edustavat urkujen rakentamisen nykyaikaa. Ne eivät ole pelkästään musiikillinen instrumentti, vaan myös visuaalinen taideteos, joka täydentää Musiikkitalon arkkitehtonista kauneutta. Nämä urut on suunniteltu paitsi perinteistä urkumusiikkia ajatellen, myös nykyajan säveltäjien tarpeita vastaaviksi. Uruissa on sähköisesti toteutettuja apulaitteita, jotka auttavat luomaan aivan uudenlaisia sävelmaailmoja. Ne ovat esimerkki siitä, miten perinteiset soittimet voivat uudistua ja pysyä relevantteina digitaalisessa ja jatkuvasti muuttuvassa maailmassa.

Urkujensoiton opetukselle on avautunut uusia mahdollisuuksia laadukkaiden kotikäyttöön tarkoitettujen sähköurkujen ansiosta. Lisäksi täysipainoinen urkujensoitto on ollut aikaisemmin mahdollista aloittaa vasta silloin, kun jalat ovat yltäneet jalkiokoskettimistolle, mutta nykyään on saatavissa lasten pituuden huomioitava jalkiokoskettimistöjä, jotka auttavat luomaan aivan uudenlaisia sävelmaailmoja. Ne ovat esimerkki siitä, miten perinteiset soittimet voivat uudistua ja pysyä relevantteina digitaalisessa ja jatkuvasti muuttuvassa maailmassa.

toja, jotka asennetaan kiinteän koskettimiston päälle.

Lapset kasvavat digitaalisessa maailmassa, jossa heidän huomiostaan kilpailee suuri määrä erilaisia ärsykeitä. Tässä ympäristössä perinteisten soittimien kuten urkujen tutuksi tekeminen vaatii uusia lähestymistapoja. Urkumusiikki.fi, joka on vuoden 2024 alussa julkaistu internetissä toimiva pelillinen oppimisympäristö, vastaa tähän tarpeeseen.

Oppimisympäristön tavoitteena on lisätä urkujen ja urkumusiikin tunnettuutta, erityisesti lasten keskuudessa. Sivusto on suunniteltu tukemaan alakoulujen musiikinopetusta ja edistämään peruskoulun opetussuunnitelman mukaisia tavoitteita kuten oppimisen iloa, luovuutta ja oivaltamista. Pelillisuus on todettu tehokkaaksi oppimistavaksi. Digitaalisen pelillistämisen avulla on mahdollista järjestää opetusta, joka ei ole sidottua aikaan ja paikkaan, kuten luokkahuoneeseen tai sen virikkeisiin. Pelillistäminen tarkoittaa pelien elementtien, kuten pisteiden, tasojen, haasteiden ja palkinto-

jen, hyödyntämistä oppimisessa mielenkiinnon ja motivaation lisäämiseksi.

Sivustolla voi tutustua urkujen toimintaan opetusvideoiden avulla ja testata tietojaan tietokilpailukysymyksillä. Oikein vastatessaan pelaaja saa lisäosia, kuten esimerkiksi tulta syökseviä pillejä omien urkujen rakentamiseen. Urkuihin voi valita useista eri pohjista vaikkapa raketin ja istuimeksi esimerkiksi karpässien.

Urkumusiikki.fi on jo käytössä monissa kouluissa, mutta se soveltuu hyvin myös itsenäiseen opiskeluun. Sivustoa voi käyttää myös alle kouluikäiset, sillä sen käyttö ei edellytä lukutaitoa: esimerkiksi tietovisojen kysymykset ja vastaukset ovat myös kuunneltavissa. Sivusto on maksuton, mainokseton ja se toimii suomen, ruotsin ja englannin kielillä. Käyttäjää on ollut kymmenestä eri maasta, Suomen lisäksi eniten Yhdysvalloista, Hollannista, Englannista ja Ruotsista. Opetushallitus, eri oppilaitokset, opettajat ja oppilaat ovat antaneet oppimisympäristöstä paljon hyvää

palautetta. Sitä on keuhutu laadukkaasti toteutetuksi ja mielenkiintoiseksi materiaaliksi, joka saa lapset innostumaan uruista. Urkutietovisaa on ratkottu myös YleX-radiokanavan aamuohjelmassa. Suomen Kulttuurirahasto on tukenut hanketta.

Urkumusiikki.fi yhdistää perinteisen soittimen ja moder-

nin teknologian tavalla, joka herättää kiinnostusta lapsissa ja nuorissa. Se tarjoaa uuden tavan tutustua urkuihin ja urkumusiikkiin niin kouluissa kuin kotonakin, ja kannustaa lapsia ja nuoria löytämään tämän upean instrumentin.

Lapset ja Tiina tutustumassa urkuihin. Kuva: Erno Väyrynen

TAISTELUA KIPUJEN KANSSA -KIRJA

Asiakkaiden kokemuksia

TAISTELUA KIPUJEN KANSSA
ISBN- 978-952-94-3302-5
Toimittanut: Päiviö Vertanen
Kustantaja: Kalevalainen kansanparannus- säätö

Kirja kertoo tuki- ja liikuntaelinsairauksista ja niistä johtuvista moninaisista ongelmista kärsineiden ihmisten omakohtaista kokemuksista ja hoidollisista lähtökohdista. Asiakkaiden omakohtaiset kirjoitukset täydennettyä hoitajan kokemuksilla sekä tieteellisillä näytöillä, selventää apua etsineiden ja saaneiden tunteita sekä heidän saamiensa hoitojen pirstaleisuutta. Nämä ihmiset ovat joutuneet kiertämään hoidoista toiseen, usein epävarmuuden synnyttämän henkisen jaksamisen rajoissa. Näissä kertomuksissa ihminen näyttäytyy kokonaisuutena,

mutta heidän aiemmin saamastaan hoidosta ei voitane sanoa samaa. Kipukohtaa hoidettaessa on hoidettu oiretta ja aiheuttaja on jäänyt huomiotta ja näin on päädytty liian usein diagnoosiin aiheuttaja tuntematon.

Hoitoketjut näyttäytyvät käypähoitosuosituksina, joiden lähtökohtana voidaan todeta olevan kipukohta ja kipua peittävä lääkytys. Tässä yhteydessä tulee kuitenkin muistuttaa lukijaa siitä, että erikoissairaanhoidossa traumakirurgiaan liittyvä osaaminen on todella huippua. Akuteissa tuki- ja liikuntaelinkivuuissa on mahdollista saada apua manipulaatiohoidoista, ja fysioterapiasta kuntoutukseen silloin, kun rakenteet ovat pääosin kohdallaan.

Hoitopalauteista näkyy kiitollisuus kalevalaisesta jäsenkorjaushoidosta saatuun apuun. Osalle on löytynyt apua hyvinkin pitkiä aikoja elämää traumasoinneelle kivulle. Jokaisen lukijan tulee ymmärtää, että hoitavia käsiä tarvitaan hoidettavien lisääntyessä. Tähän voidaan vastata

ainoastaan ymmärtämällä, miten kukin hoitomuoto lähestyy asiakastaan.

Toivottavasti kertomukset avaavat sen tosiasian, että anatomian ja fysiologian teorian tulkinta tarvitsee manuaalisen fysiatrian kehonlukutaitoa sekä mekaanisten ja kemiallisten asioiden ymmärtämistä. Kehonlukutaitoa ja kehon palauttamista luonnolliseen tilaan ei opita muutoin kuin perehtymällä huolellisesti kehoon ja siinä tapahtuneisiin muutoksiin. Manuaalisen kehonlukutaidon voi oppia vain ohjattujen aistikokemusten ja anatomis-fysiologisten rakennetuntemusten kautta. On myös ymmärrettävä kipujen aiheuttama henkinen kuormitus ja kosketuksen merkitys psyykkeeseen sekä päinvastoin. Terve keho on psykofyysinen kokonaisuus, joka tarvitsee hoitavia käsiä ja kosketusta.

Asiakaskertomuksessa esille tulevia asiakkaita ei tule lähteä hoitamaan ilman asianmukaista koulutusta. Mekaanisiin suorituksiin ei pidä lähteä, vaan aina tulee olla oppi-

misen kautta syntynyt tietous, oivallus lähestyä ihmiskehon ongelmaa oikealla tavalla ymmärtäen samalla, milloin ei pidä lähteä hoitamaan. Tarvitaan kehonlukutaitoa.

Kalevalaisen jäsenkorjaushoidon keskiössä on ihmisen kuuntelu ja kohtaaminen, jossa korostuu hoidon kokonaisvaltaisuus, turvallisuus ja tietoisuus siitä mitä ihmisen kehossa on tapahtunut ja tapahtuu.

Koulutuksessa ja työssä hoitaja oppii kehon toiminnallisen rakenteen merkityksen, jonka jälkeen hänen aistinsa ja käntensä tuntevat ongelman. Hoidon tavoitteena on kuntoutuminen ja arjessa pärjäämisen tukeminen. Kalevalainen jäsenkorjaushoito erottuu monista muista hoidoista siten, että se kohdistuu taustalla oleviin syihin eikä hoida pelkästään oiretta.

Loppuosassa kirjaa on kuvattu tarkemmin kalevalaista jäsenkorjausta ja siihen liittyviä tieteellisiä ja kokemusperäisiä argumentteja, jolloin on mahdollista ymmärtää paremmin kalevalaisen jäsenkorjauksen hoidollisiaasiakaskokemuksia.

Kirja on tilattavissa sp. paivio.vertanen@kotinet.com hintaan 30 € + postikulut

Edgar Rice Burroughsin Kuu-trilogia nyt ensi kertaa suomeksi!

Saatavana parhaiten
verkkokaupoista!

bod.fi

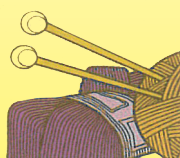
- Jo 24 vuoden ajan -

Hyvä valikoima käsityökalvoja ja -tarvikkeita

- Kirjaimet opiskelija-haalareihin
- Vauvalankoja, joihin mallilehdet
- Myös valmiita vauva-neuleita
- Villalankoja
- Käsityökankaita
- Kirjavia sukkalankoja
- Kanavatöitä, myös lapsille
- Virkkaus- ja kirjontalankoja
- Napit ja vetoketjut
- Lahjakortit

Käsillä tekemisen iloa!
Käsityökaisa

Hämeenkatu 3 A, Turku
Avoinna: ma-pe 9-17.
Puh. 233 3937

festart
UUDENMAANKATU 13, TURKU
02-5332975, 0407310975
info@festartdesign.fi
festartdesign.fi

OSTETAAN
Alvar Aallon
vanhoja huonekaluja,
valaisimia sekä
lasiesineitä.

Suomalaisesta elokuvasta ja rahoituksesta

Suomalaisella elokuvalla ehti mennä hyvin ennen koronaa ja nykyisen hallituksen leikkausintoa. Monenlaiset leikkaukset kulttuurin tuesta ja lisäksi arvonlisäveron nosto osuvat erityisesti kotimaiseen elokuva- ja tv-tuotantoon, ja on vaikea sanoa, nouseeko pienen maan tuotanto enää kunnolla jaloilleen, vaikka hallitus muutaman vuoden päästä vaihtuisikin. Suomen kaltaisessa maassa audiovisuaalisen kulttuurin tuotanto kun ei juuri pysty itseään kannattelemaan, ellei mennä 1970-luvun alun tilanteeseen, jossa elokuvia valmistui vain vähän ja käytännössä ainoastaan Spede Pasasen elokuvat toivat niihin pannut rahat takaisin.

Samassa tilanteessa ei välttämättä kerrota esimerkiksi Kanadassa syntyneen, Yhdysvalloissa opiskelleen ja Iranissa vuosikymmeniä eläneen Ellen Vuosalon elämää, kuten tehdään syyskuun lopussa ensi-iltaan tulevassa, liris Härmän ohjaamassa dokumentissa Kurkien äiti. Toisesta rohkeasta naisesta, näyttelijä Anneli Saulista kertoo puolestaan Saara Cantellin Annelin aika, joka nähdään teattereissa marraskuussa. Cantell on aiemmissa elokuvissaan osoittanut olevansa omaperäinen tekijä, joka tutkii kiehtovasti ihmisten välisiä suhteita.

Perinteisempää suurmieliseksi elokuvaa edustaa Klaus Härön Ei koskaan yksin, joka käsitte-

lee juutalaispakolaisia auttaneesta liikemiehestä Abraham Stilleriä. Sen ensi-ilta on vuoden 2025 puolella. Samaa lajityyppiä, mutta varmasti herkemällä otteella tarjoaa Levoton tuhkimo, joka kertoo porilaisbändi Dingon tarinan. Sen ohjaa Mari Rantasila, jonka isä soitti 1970-luvulla porilaisissa rockytyleisissä. Elokuva tulee teattereihin joulupäivänä 2025. Nykyään suosittua musiikkidokumentin genreä edustaa taas Severi Koivusalon Pepe Willberg -kuvaus Pepe (ensi-ilta 4.10.2024).

Kirjallisuus, jonka tukemista hallitus on myös vähentänyt, toimii elokuvan tukena tarjotessaan filmattavia tarinoita. Hyvä esimerkki on syyskuun

alussa uutisoitu Anna minun rakastaa enemmän, jonka Oskari Sipola ohjaa ensi vuoden syyskuun Juha Itkosen suositusta romaanista. Itkonenkaan ei olisi todennäköisesti pystynyt kirjoittamaan niin kiinnostavaa romaania ilman apurahoja. Elokuva synnyttää myös uuden filmitähden, sillä sen naispääosassa nähdään laulaja Behm.

Suomalaiset osaavat nykyään myös tehdä elokuvia, jotka kelpaavat ulkomaille, vaikka ne sijoittuisivatkin Suomeen. Hanna Bergholmin toimivia kauhutrilleri Yön lapsi Ilja Rautsin käsikirjoituksesta kiinnostaa varmasti ulkomailakin, sillä Bergholmin ja Rautsin aiempi elokuva, perhe-elämä monipuolisesti

ruotiva Pahanhautoja, myytiin yli 40 maahan, ja se sai useita palkintoja kansainvälisillä festivaaleilla.

Samanlainen tapaus on myös Kari Juusosen kolmas Niko-animaatio Myrskyporojen arvoitus. Sarjan edellinen osa myytiin yli sataan maahan, ja sen on laskettu keränneen yli kolme miljoonaa katsojaa. Myrskyporojen arvoitus on saanut yli seitsemän miljoonan euron budjetistaan miljoonan Suomen elokuvaa säätiöltä. Se taas saa rahoituksen opetus- ja kulttuuriministeriöstä, mikä perustuu lakiin valtion rahoituksesta elokuvakulttuurin edistämiseen.

Suomessa on toki viime vuosinakin tehty elokuvia, jot-

ka eivät ole saaneet julkista tukea, kuten traagisesta onnettomuudesta kertova Lapua 1976, mutta ne ovat käytännössä aina poikkeuksia. Kaikissa järjestelmissä on ongelmansa, samoin apurahajärjestelmissä. Se ei kuitenkaan ole mikään syy lakkauttaa tai heikentää näitä järjestelmiä.

On ylipäätään vaikea kuvitella, miksi joku haluaisi Suomen tilannetta, jossa tehtäisiin vain historiallisia spektakkeleita (joita ei välttämättä voitaisi edes kuvata Suomessa) ja Speden perinteeseen nojavia populistisia komedioita. 1970-luvun ankeat vuodet saivatkin aikoinaan monet kääntämään selkensä kokonaan kotimaiselle elokuvalle, ja vasta Kaurismäen veljesten tuo-

Kuva: Daniela Vainio

tanto sekä 1990-luvun lopussa alkanut uusi kultakausi ovat muuttaneet tilannetta. Ankeiden aikojen ei kannattaisi antaa toistua.

Juri Nummelin

Kirjoittaja on tietokirjailija ja Turussa järjestettävän Suomalaisen elokuvan festivaalin taiteellinen johtaja.

Tietokirjailijan tunteita ja ajatuksia

Kun sain valtio-opin pro gradu tutkielman valmiiksi, ajattelin että en enää koskaan tutki mitään. Ryhdyin kirjoittamaan juttuja lehtiin. Vaikka aiheet olivat kiinnostavia niissä ollut tilan määräämä pohittamisen pinnallisuus ärsytti minua ja mieleeni tuli, että jos sittenkin ryhtyisin tekemään jatkotutkintoa. No siitä lähti neuroottinen pakkomielle tietokirjojen laatimiseen.

Tietokirjojen laatimisessa on monta vaihetta. Ensimmäisenä tulee innostuminen aiheeseen, sen jälkeen aiheiston kerääminen, jossa mieliala liikkuu oivalluksen ja pakollisen suorittamisen välillä. Kirjoitusvaiheessa on hyvä olla ainakin jossain määrin innostunut ja oivaltava. Kun kirjan käsikirjoitusta viimeis-

tellään, tulee suuria kyllästymisen tunteita ja epäilyjä, että onko koko projektissa mitään järkeä. Kirja lähetetään mahdollisella kustantajalle ja silloin tuntuu, että olisin käynyt aivoleikkauksessa, jossa tietokirjan tiedot sisältävä aivolohko olisi leikattu pois. Sen jälkeen olo rupeaa tuntumaan normaalilta. Kirjan julkaisun jälkeen tulee pelko käydä sitä läpi, jos vaikka löytyisi virheitä ja joutuisi häpeämään. Jonkun ajan päästä pelko hellittää ja kirja voi jopa lukea ja todeta, että näköjään osaan kirjoittaa.

Tietokirjat voidaan jakaa kahteen luokkaan, on yleistajuisia kirjoja ja tieteellisiä tutkimuksia. Minä olen tehnyt jälkimmäisiä. Tieteellinen teksti ei etene samaan tapaan kuin yleistajuinen kirja, koska siinä pitää esittää mihin esitetty asia tai ajatus perustuu, pitää tehdä lähdeviitteitä ja lähdeluetteloa. Toki yleistajuiselta tietokirjalta on viime aikoina vaadittu sitä, ettei niissä kopioida jonkun toisen tekemää tekstiä suoraan lähdeä mainitsematta. On hyvä tapa, ettei jonkun muun kuin itsen tekemiä havaintoja ja ajatuksia ei pidä esittää ominaan.

Harva tietokirjailija rikastuu tai saa elantonsa kirjoittami-

sesta. Tiedekirjojen tekijät ovat joko akateemisessa tehtävässä tai saavat elinkulunsa kattavia apurahoja. Tekijänoikeuspalkkiot ja kirjoituskorvaukset ovat useimmiten varsin pieniä.

Suomessa on muutama hyvä humanistisia ja yhteiskunnallisia tutkimuksia ja yleistajuisia tietokirjoja julkaiseva kustantamo. Ne eivät ole mitään suuria voittoja omistajilleen tuottavia pörsyirityksiä, vaan intohimolla toimivia pieniä pajoja, jotka onnistuessaan kustantamaan myyntimenestyksen voivat tuottaa myös vähemmän myyviä tärkeitä kirjoja. Näiden kustantamojen elintila on kaventunut, kun yliopistoihin ei enää vaadita pääsykoekirjan lukemista.

Humanistista ja yhteiskunnallistakin tutkimusta julkaisemaan yhä enemmän artikkeleina eri tiedejulkaisuissa ja varsinkin englanninkielisissä. Näin ne eivät voi tavoittaa suurempaa suomalaista yleisöä. Artikkelin rajoitukseksi on myös sen tiiviys, yhteiskuntatieteisiin on tullut luonnontieteistä peräisin oleva tanka-runon tarkkuudella säädeltä yksinkertainen rakennemalli, jossa esitetään tiiviisti tutkimusongelma, teoria, lähteet, metodi ja tulok-

set. Päinvastoin kuin kirjoja julkaisevat kustantamot kansainvälisiä – siis englanninkielisiä – tiedelehtiä julkaisemaan euron ja dollarin kiilto silmissä. Koska tieteellisistä artikkeleista on tullut akateemisen pätevyuden osoittava väline, rahastavat monet tiedelehdet kirjoittajalta suurriikin summia. Tämä on erityisesti väitöskirjan tekijöiden riesana, koska väitöskirjaan vaaditaan vielä nykyisin 3-4 vertaisarvioitua ja julkaistua artikkeleita. Toki humanistit ja yhteiskuntatieteilijät tekevät myös tavallisen kirjan kokoisia väitöskirjoja ja tutkimuksia, erityisesti historiikirjat ovat monografeja.

Suomalainen tiede on kansainvälistymässä, tämä tarkoittaa sitä, että yhä useammat tutkimukset julkaistaan englannin kielellä. Jotkut yliopiston laitokset ja oppiaineet vaativat nimenomaan "kansainvälistä" eli englanninkielistä tutkimusta, vaikka tutkimuksessa olisi lukijoita pelkästään Suomessa. Suomi on ollut tieteellinen kieli ainakin viime vuosisadalta lähtien. Englannin kielen yleistymisen Suomessa merkitsee toisaalta suomen kielen käytön vähentymistä, eikä tieteellisiä termejä enää suomenneta, jos tällainen kehitys jatkuisi

suomesta uhkaa tulla perinteinen köökkikieli, jollaista palvelusväki käytti keskenään ainoastaan keittiössä. Salin puolella asioitiin herrasväen kanssa ennen ruotsiksi ja nykyisin englanniksi.

Toki suomen kielellä julkaistaan vielä paljon mielenkiintoista tietokirjallisuutta, kuten oppikirjoja, tieteellistä tutkimusta ja jotain aihepiiriä syvästi kartoittavia antologioita. Suomen kielellä julkaistavia yhteiskuntatieteellisiä ja humanistisia kustantamot on kaksi, tamperelainen Vastapaino ja helsinkiläinen Gaudeamus, ne ja muutamat pienemmät kustantamot ovat julkaisseet ajankohtaisia tieteellisiin tutkimuksiin perustuvia kirjoja, jotka ovat käsitelleet populismia, vallitsevan talouspolitiikan ja sosiaalipolitiikan kritiikkiä, talouskasvun ja ympäristön pilaantumisen suhdetta, Unkarin tilannetta, feminististä talouspolitiikkaa, aluepolitiikkaa maailmanpolitiikan kriisejä ja vaikkapa yliopistodemokratian hiipumista.

Itse olen tietokirjailija, joka on tehnyt Suomen puolueet kirjan ja päivittänyt sitä vielä kahdella laitoksella. Ensimmäisessä oli sivuja noin 420 ja viimeisessä lähes 500. Ajattelin lopettaa touhuni en-

simmäiseen kirjaani, mutta piti tehdä toinen laitos, kun puoluelaitoksessa tapahtui suuria muutoksia jatkuvasti. No tämän toisen laitoksen paperipainos loppui ja ehdotin, että teen vielä kolmannen laitoksen, se ilmestyi vuonna 2021. Kirjani on sekä tutkimus että oppikirja eri yliopistoissa. No neljättä laitosta en enää tee.

Mutta nyt olen viimeistelemissä tutkimusta, joka käsittelee kuuden suuremman puolueen puoluekokouksia, sitä olen tehnyt vuodesta 2017 lähtien, mutta en koko ajan. Työn alla on ollut mainittu kolmannen laitoksen tekeminen, muutama artikkeli ja yksi yhteistyössä tehtävä kirja omantunnon politiikasta, jota ryhdyn tekemään syksymmällä.

Nyt on tässä projektissa siis kyllästymisvaihe päällä ja lähetän kirjan käsikirjoituksen mahdolliselle kustantajalleni ihan pian. Toivon, että kirja julkaistaisiin, rikastumista en odota. Sitten toivon, että avoni tyhjentyvät puoluekokouksikirjan tiedoista ja voin aloittaa ihan tavallisen ja keskittyä vaikka romaaneihin.

Rauli Mickelsson

VTT, dosentti puoluetutkija.

Pau Valent - Kaunokirjallisuus

Timo Stolt alias kirjailija Pau Valent kertoo tiiviissä novellissaan espanjalaisen ja suomalaisen kirjallisuuden kokemuksistaan

“Tuli taas kirjamesuilla hämmästeltyä uusien romaaniin tulvaa. Ei voi muuta kuin todeta, että kotimainen kirjallisuus on juuri sitä kuin sen nimikin kertoo: kaunokirjallisuutta.”

“Varsinaisen sanahirviön olette keksineet aivan tavallisille kirjoille. Jo pelkkä sen kuuleminen panee laiseni tulokkaan ajattelemaan ensimmäiseksi itse sanan oikeinkirjoitusta, mahdollisen lukunautinnon sijaan.”

“Sellaistahan se nimenomaan onkin. Puhdasta ja täydellistä. Harkituin sanakääntein ilmaistu ja kielipöllisesti oikein kirjoitettu hengentuote. Puhdas ja täydellinen.”

“Siis samanlaista kuin tuo mitä juuri juot.”

“Anteeksi, mutta mitä?”

“Se mitä sulla on lasissasi.”

“Ai Kossu vai?”

“Se juuri. Kirkasta ja väritöntä. Jopa etiketti on lähes puhtaan valkea. Nimestä ei äkkiseltään arvaa onko kyse koskesta vaiko korvasta, mutta teos oli nimeltään Mehiläispesä - sen muistan. Päässäni surisi kuin mehiläispesässä kun sitä luin. En tainnut päästä loppuun asti. Liikaa henkilöitä, joista ei saa selvää kuka on sukua kenellekin ja asiat tapahtuvat vailla minkäänlaista loogista järjestystä. Se on ihan kuin se teidän Sangriane.”

“Hahhah. Hyviä huomioita. Tuosta olen itsekkin täysin samaa mieltä.”

“Ehkä minun olisi pitänyt valita jotain hieman kevyempää luettavaa. Kokemus olisi saattanut olla toinen.”

“Siitä olen aivan varma. Minulle kävi hieman samoin sen teidän Sillanpääne kanssa. Hurskas kurjuus, taisi olla kirjan nimi. Ei oikein auennut minulle. Johtuneeko kulttuurieroista. Mene ja tiedä.”

“Oletko muuten ajatellut lukea Imre Kertészia?”

“En usko. Parempi varmaan vaan pysytellä siinä mikä on tuttua ja turvallista.”

“Oletko muuten ajatellut lukea Imre Kertészia?”

“En usko. Parempi varmaan vaan pysytellä siinä mikä on tuttua ja turvallista.”

“Oletko muuten ajatellut lukea Imre Kertészia?”

“En usko. Parempi varmaan vaan pysytellä siinä mikä on tuttua ja turvallista.”

“Oletko muuten ajatellut lukea Imre Kertészia?”

“En usko. Parempi varmaan vaan pysytellä siinä mikä on tuttua ja turvallista.”

“Oletko muuten ajatellut lukea Imre Kertészia?”

“En usko. Parempi varmaan vaan pysytellä siinä mikä on tuttua ja turvallista.”

“Oletko muuten ajatellut lukea Imre Kertészia?”

“En usko. Parempi varmaan vaan pysytellä siinä mikä on tuttua ja turvallista.”

“Oletko muuten ajatellut lukea Imre Kertészia?”

“En usko. Parempi varmaan vaan pysytellä siinä mikä on tuttua ja turvallista.”

“Oletko muuten ajatellut lukea Imre Kertészia?”

“En usko. Parempi varmaan vaan pysytellä siinä mikä on tuttua ja turvallista.”

“Oletko muuten ajatellut lukea Imre Kertészia?”

“En usko. Parempi varmaan vaan pysytellä siinä mikä on tuttua ja turvallista.”

“Oletko muuten ajatellut lukea Imre Kertészia?”

“En usko. Parempi varmaan vaan pysytellä siinä mikä on tuttua ja turvallista.”

“Oletko muuten ajatellut lukea Imre Kertészia?”

“En usko. Parempi varmaan vaan pysytellä siinä mikä on tuttua ja turvallista.”

“Oletko muuten ajatellut lukea Imre Kertészia?”

“En usko. Parempi varmaan vaan pysytellä siinä mikä on tuttua ja turvallista.”

Naantalin taideyhdistys Ry eilen ja tänään

Naantalin kuvataiteiden- ja taitelijoiden dokumentoitu historia alkaa 1800-luvulta. Monivaiheinen yhdistystoiminta alkoi vuonna 1946, nimellä Naantalin Taideyhdistys.

Tämä tarina alkaa vuodesta 2019, jolloin vietettiin Naantalin Taidemuseon kannatusyhdistys ry:n 20-vuotisjuhlaa. Iloisessa tapahtumassa koontuivat kuluneiden vuosikymmenten johtohahmot sekä joukko uusia jäseniä, joiden tehtäväksi muodostui yhdistyksen uudistaminen. Vuosikymmeniä yhdistyksen toimintaa kehittäivät menestyksellisesti puuhanaiset Marja-Liisa Alopaeus-Mustonen, Anne Aschan-Jansson sekä Pirjo Viitanen. Tarpeelliseen uudistamiseen ryhtyivät Kristiina Sunell, puheenjohtajana, Pirkko ja Juhani Salovaara, Raimo Lovio ja Antti Eklund. Pirjo Viitanen ja Raimo Äijälän huolehtivat jatkuvuudesta. Uusi museorakennus oli osoittautunut mahdottomaksi tavoitteeksi, joten yhdistyksen nimeksi palautettiin alkuperäinen Naantalin Taideyhdistys ry, Nådendals Konstförening rf. Tässä yhteydessä lahjoitettiin yhdistyksen keräämä taidedekkoelma Naantalin museolle ja osakesalkku luovutettiin Kulttuurirahaston hoitoon, kartuttamaan yhdistyksen nimikkorahaston pääomaa.

Näyttelyt, yhdistyksen taitelijoiden töiden esille tuominen on keskeinen toimintamuotomme. Kaupungin omistaman, rannassa sijaitsevan talon tilava kellari peruskorjattiin 1986. Tila sai nimekseen Naantalin taidehuone ja on edelleen jatkuvassa käytössä. Kesäkuukausiksi kaupunki valitsee näytteilleasettajat hakemusten perusteella. Viime kesän ensimmäisen ”Kahden muotoilijan taidevauhtia” näyttelyn järjestivät Juhani Salovaara ja Jorma Vennola. Muun osan vuotta tilaa käyttää Naantalin Kulttuuritaloyhdistys omaan toimintaansa sekä vuokraa tilaa edullisesti hakemusten perusteella. Yhdistys ja taiteilijat vuokraavat tilaa yksityis- tai ryhmänäyttelyihin, luentoihin sekä esim. Joulumyyjäisiin. Parakaik Taidehuoneella on esillä jäsenemme, kuvanveistäjä Simo Heleniuksen retrospektiivinen taide- näyttely 29.9. saakka.

Torin kupeessa sijaitsee kahvila Akseli, jossa meillä, jomonen vuoden ajan, on kuukausittain vaihtuva näyttely. Näyttelyaikaa voi hakea yhdistykseltä. Kuluvan vuoden näyttelyajat on varattu.

Viitisen vuotta sitten saimme kesäisin käyttöön Kirkkopuiston kupeessa sijaitsevan Kesti-Maaria rakennuksen valoisin salin. Tilassa järjestettiin useita laadukkaita näyttelyitä Pirkko Salovaaran ohjauksessa. Koronan aikana Terveyskeskus otti käyttöön alakerran tilat, jolloin toisen kerroksen näyttelytilaan ei ollut kulkua kadun puolelta. Se vaikutti kävijämääriin ratkaisevasti. Talvella 2022 lahjoitimme kolmen koulun kuvaamataidon luokalle 60 kpl maalauspohjia ja akryyilivärejä. Oppilaat maalasivat mielikuviaan saaristosta. Innoitukseksi opettajat saivat käyttöön saaristoluonnosta kertovan videon. Syksyn tullen töiden näyttely ripustettiin Kesti-Maariaan, mutta kävijämäärä jäi hyvin pieneksi. Saaristo-tema pysyy taiteilijollemme tärkeänä ja näkyy heidän töissään monin tavoin.

Jo neljännen kesän taiteilijamme ovat ripustaneet näyttelyn Merimaskun Rantaravintolan yläkertaan, jonne urakoimme liikuteltavat seinäkkeet. Venelaiturille valmistimme näyttelyn maamerkiksi punamullatun Pooki-merimerkin.

Syksyllä 2022 saimme mahdollisuuden käyttää vanhan Raatihuoneen tiloja näyttelytarkoituksiin. Järjestimme siellä tapahtumia, kokouksia ja näyttelyitä melkein kahden vuoden ajan. Tilat Mannerheimkadulla ovat mainiot ja niitä on pyydetty ja toivottu kulttuuriyhdistysten käyttöön vuosien ajan. Kesällä saimme yllättäen tiedon kaupungin päätöksestä, että Raatihuone kunnostetaan ja luovutetaan yhdistysten käyttöön kesäkuussa 2025. Tämä on kaupungin kulttuuritoimijoille hieno, mutta myös haastava mahdollisuus.

Kevättalvella 2023 rannan kahvila Amandiksen omistaja otti yhteyttä. Hänellä oli ajatus, että kahvilan terassipihaan voisi järjestää taidenäyttely. Ehdotusta harkittiin. Haimme kaupungin kohdeavustusta näyttelyn toteuttamiseen, jon-

ka saimme. Tuotimme näyttelyn pihan terasseille. Näyttävimmän osan tuovat jäsenemme, Harro Koskisen isot värikuvasuurenokset ulko-saaristosta, jotka kiinnitettiin ulkokahvilan kaiteisiin. Lisäksi löysimme viiden taiteilijan ulkoilmaa kestäviä veistoksia, jotka sijoitettiin alustoilleen terasseilla. Kuvat jäävät talveksi, mutta veistokset on poistettu. Ensi kesää varten taiteilijoilta pyydetään uusia töitä. Ulkona olevat teokset saivat olla rauhassa.

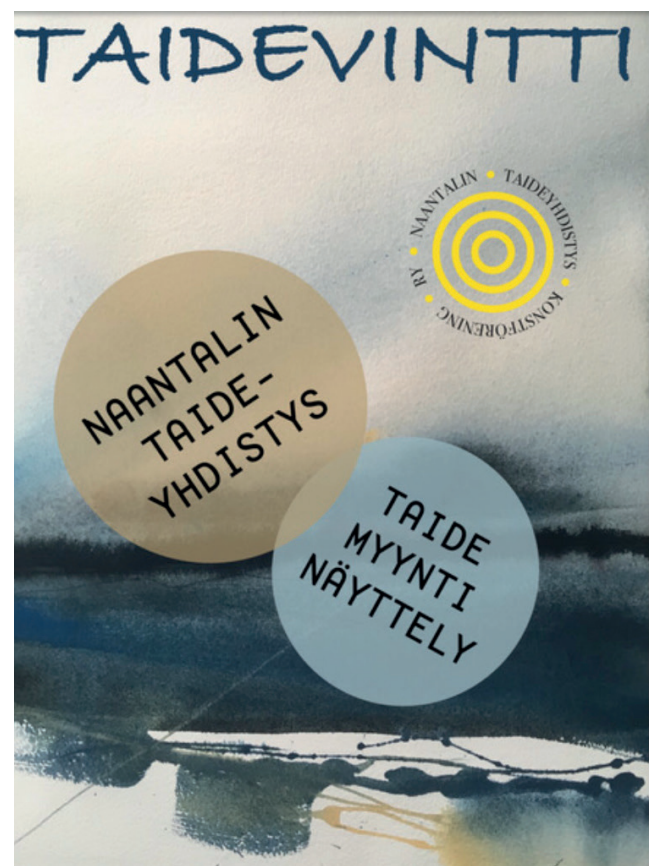
Poikkeuksellisen merkittävän työn yhdistys on kyennyt toteuttamaan viiden julkaisun muodossa. Julkaisujen tausta-aineiston on tutkinut ja tekstit kirjoittanut hallituksen jäsen, professori emeritus Raimo Lovio, Aalto Yo. Runsaan kuvituksen on hankkinut ja

kesäksi 2024. Sitä varten Lovio haastatteli useita yhdistyksemme ”eläviä” taiteilijoita. Julkaisuja myy Pieni Kirjapuoti, joka sijaitsee Naantalin torin laidalla.

Kaikki julkaisut esitellään verkkosivullamme: osoitteessa: www.naantalintaideyhdistys.fi

Yhdistykseen kuuluu pian seitsemänkymmentä jäsentä, joista noin puolet taiteilijajäseniä. Uusia jäseniä olemme kevään aikana ilahduttavasti saaneet kymmenkunta. Emme rajoita henkilöitä vain Naantalissa asuviin. Jäsenyyttä voi hakea työnäytteiden kanssa verkkosivullamme olevalla lomakkeella. Yhdistyksellä on myös Fb ja Instagram sivut.

Juhani Salovaara
pj, prof.emeritus

Café Rose

Joensuuntie 28, Somero
puh. 02 748 6688
Avoinna ma-pe klo 8-17, la klo 9-14

Surun kohdatessa perheytyksemme hoitaa hautausjärjestelyt toiveidenne mukaan.

HAUTAUSTOIMISTO Saarinen

Linnankatu 9, 20100 Turku ☎ 02 23 23 235
www.hautausaarinen.fi

Savolaisuuden ja Varsinaissuomalaisuuden eroja

Jos suomalaisheimojen kulttuurierot eksyvät lähiöpubin small talkiin, niin luulenpa että aika pian argumenttien avuksi vedetään elokuva Tuntematon sotilas. Joku muistaa kohtauksen, jossa joku, jonkin suomalaisheimon edustaja, sanoo murteellisesti mielipiteensä sodan tuoksinnasta. Väinö Linnaa siteerataan ja häntä uskotaan. Kaikki heimot olivat sodassa yksituumaisia ja tasa-arvoisia vihollista vastaan taistellessaan. Varsinaissuomalainen ja savolainen söivät sulassa sovussa samoista rokkakattiloista.

Tein pikaisen soittokierroksen lähipiirissäni ja kysyin millaisia kulttuurieroja he ovat huumanneet savolaisten ja varsinaissuomalaisten välillä. Yleisin vastaus oli että "eipä juuri minkäänlaisia". Ihmiset ovat, totta kai erilaisia, mutta erot eivät johdu heimosta. Puhe-tyylit ovat 2000-luvulla sekoittuneet, elämäntyyli kansainvälistyneet. Suomalaiset ovat kulttuurisesti melko homogeenistä väkeä sukupuolesta, iästä, asuinpaikasta tai poliittisesta kannasta riippumatta.

Mutta... Kyllä savolaisiin liitetään aika helposti - ja stereotyyppisesti - sellaisia piirteitä kuten lioittelu sekä suorien, ehdottomien väittämien ja vastausten välttely. Savolainen puolustautuu sanomalla että hän haluaa pitää sisällään, ainakin tuttavuuden/keskustelun alkuvaiheessa, merkittävimmät asiansa suojautuak-

seen jo hyvissä ajoin häntä mahdollisesti vaanivilta vaa-
ratekijöiltä. Toisaalta, savolainen myös arvioi vastapuolta ja hänen hoksaavaisuuttaan omilla lausahduksillaan. Älyäkö toinen, mitä tässä oikein puhutaan. "Hyvin kaet tässä meikäläisellä männö, ei oo ollu nälän eikä vilun puutetta". Eipä silti, kyllä varsinaissuomalaisetkin suojautuvat, mutta toisella tavalla: he menevät negaation taakse. Tällöin kielteinen vastaus ei tuota niin suurta pettymystä, koska se on jo oletuksena. Samaan kysymykseen "miten sinulla menee", varsinaissuomalainen vastaa *Ai mul vai... ei tässä ny mittä... eikä tääl kellä muul-laka hyvin men.*

Savossa elämään (ehkä) suhtaudutaan letkeämmin kuin muualla - vaikeuksista huolimatta. Varsinais-Suomes-

sa elämä sujuu useimmiten vakavammassa merkeissä ja siihen liittyy voimakas paikallispatriotismi. Johtuneeko sitten juuri siitä vakavuudesta, että varsinaissuomalaiset saavat helpommin asioita aikaan: työryhmä kasaan, hihat ylös ja hommiin. Siitä se lähtee. Savolaisille taas on tyypillistä innokas ideointi, kunnes sitten todetaan huokaisten, että asia on aloittamista vaille valmis. Milloin se voisikaan olla valmis ympäristössä, jossa "haluttomat yrittävät saada kyvyttömiä tekemään mahottomia".

Maalaiset savolaiset ja kaupunkilaiset varsinaissuomalaiset

Mieleeni nousee Eero Järnefeltin maalaus Raatajat rahanalaiset eli Kaski. Tietolähteet kertovat että savolaisuus kytkeyty kaskikulttuurin kehittymiseen ja siihen yhdistyy maa-

laisuuden leima. Käsitystä ovat ruokkineet 1900-luvun jälkipuoliskolla ainakin kirjat: Havukka-ahon ajattelijat (Veikko Huovinen) ja Siunattu hulluus (Aapeli) sekä niistä tehdyt elokuvat. Itse asiassa, eihän savolaisuus nuorehkona heimon voi muuta ollakaan kuin maalaismaista. 1300-luvulla, jolloin Savo ja savolaisuus ilmaantuivat "kartalle", ihmiset kotieläimineen asuivat savupirteissä ja nakersivat naurista ja ruisleipää. Siihen aikaan Turun seudulla elettiin jo kaupunkimaista elämää. Keskellä kaupunkia jäpitti kunniotusta herättävä kirkkokuori ja osa pojista kävi katedraaliskoulua. Savossa sana koulu oli vieras, "mitä lie - jonninjoutavoo vouhotusta".

Varsinais-Suomen satamissa vieraili kauppa-aluksia eri

puolelta Eurooppaa. Kuultiin vieraita kieliä, nähtiin uudenlaisia pukeutumistyyliä. Laitojen ja matkustajien myötä maailmankolkkaamme siirtyi tietoa, taitoa, eksoottisia tavaroita ja ruokia. Varsinaissuomalaiset saivat "fiksun" maineen. Heistä otettiin oppia, olivathan he osaavampia ja tietävämpiä kuin muu, maalaismainen osa Suomen niemeä.

Itseäni astuminen varsinaissuomalaisten vaatimaan joukkoon ei pahemmin pelottanut. Tampereen yliopiston suomen kielen professori, Johanna Vaattovaara sanoo, että "sosiaalisesti taitava ihminen osaa käyttää murretta strategisesti. Kyse on vuorovaikutuksesta". Analyysi tuntuu mukavalta.

Mutta hei - olkaamme iloisia siitä, että kaikilla kulttuuri-alueilla maassamme on omat piirteensä, kehittämistehtävänsä ja niillä luodaan edellytyksiä kulttuuritoiminnan toteuttamiseen lakien puitteissa. Olemme maapallon yhä harvaväisemmäksi käyvien oikeusvaltioiden joukossa ja voimme edelleen käydä melko vapaata keskustelua kulttuurin merkityksestä mm. hyvinvoinnin edistämiseksi.

liti Elomaa

liti Elomaa on turkulainen kirjailija. Savolaisuus on hänelle tuttua. Hänen romaaninsa "Pettämätön kauneudentaju" kertoo Suomen kuvataiteen historiasta dokumenttiromaanina.

Laivaston soittokunnan syyskaudella kuullaan iki-ihanaa Disneyn musiikkia

Laivaston soittokunta lähtee loka-marraskuun vaihteessa kiertueelle Disney-musiikin teemalla. Viidellä eri paikkakunnalla vieraileva kokonaisuus huipentuu Turun Logomossa 9.11. järjestettävään konserttiin.

Laivaston soittokunta järjesti vuonna 2022 ensimmäisen Disneyn taikaa -kiertueen, joka oli yleisömenestys loppuunmyytyine saleineen. Suuren suosion kannustamana konserteille päätettiin jo tuolloin tehdä jatkoa. Tämänvuotinen kiertue vierailee Oulussa, Kuopiossa, Jyväskylässä ja Lahdessa päätyen viimeiseksi kotikaupunkiin Turkuun.

Disney-animaatioiden musiikki puhuttelee jokaista ikään katsomatta, ja elokuvien tunnusmelodioista ja lauluista jokainen kuuntelija voi poimia omat suosikkinsa. Konsertin solisteina laulavat upea Saara

Aalto ja karismaattinen Mikael Saari. Lauluja elävöittävät taustalla näkyvät heijasteet Disneyn animaatioelokuvista. Lisäksi mukana on huippuunsa viritetty turkulainen kuoro Aboa Gospel. Kapellimestarina toimii Juha Ketola ja kuoron johtajana on Silvia Koski.

Laivaston soittokunnan syyskauden lopulla päästään joulun tunnelmiin. Perinteiset joulukonsertit järjestetään tänä vuonna Turun Tuomiokirkossa ja Someron kirkossa. Näissä tilaisuuksissa kuullaan tuttuja jouluisia sävelmiä ja solisteja soittokunnan omista riveistä. Vuoden luultavasti näkyvin tapahtuma Joulurau-

han julistus Vanhalta Suurtorilta päättää Laivaston soittokunnan syyskauden.

Laivaston soittokunta on 32-henkinen Puolustusvoimien ammattipuhallinorkesteri. Merivoimien edustusorkesterina tunnettu soittokunta esiintyy laajasti etenkin Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Pohjanmaan alueella. Omien konserttituotantojen lisäksi soittokunta soittaa Puolustusvoimien ja monien eri järjestöjen tilaisuuksissa kansainvälisiä kuviomarssitapahtumia unohtamatta.

Palauta voimasi,
virkistä vointiasi!

Auttaa
vatsaa
jaksamaan

Kivennäisaineita sisältävä Valmarin **korjaa elimistösi happo-emästasapainoa** edistää normaalia energia-aineenvaihduntaa.

Sammuttaa närästyksen ja nopeuttaa hidastunutta vatsantoimintaa.

Nauti tuttua kotimaista Valmariinia päivittäin

Vanha kunnon
VALMARIN®
jo vuodesta 1938

Vuokrattavana salitiloja erisuuruisiin kokous- ja juhlatilaisuuksiin lähellä keskustaa.

Ota yhteyttä
puh. 050 3111 828

Hyvät parkkipaikat!
Suora bussiyhteys torilta.

T-talo

Vanha Hämeen-
tie 29 Turku
www.t-talo.com

ONXON

Luontoa kunnioittava
ja tehokas ratkaisu.

Onneksi on!

onxon.fi
myös verkkokauppa

OnXOn Puhdistuskivi poistaa pinttyneen lian, tahrat, kalkin, rasvan ja noen. Liedet, grillit, takat, pesualtaat, ulkokalusteet, keittoastiat, kaakelit, kivi, metalli ja paljon muuta.

Vaahdota sieni, puhdista ja huuhtele. Ei sisällä säilöntä-aineita eikä hajusteita.

PLANTAARIFASKIITTI? POLVEN NIVELRIKKO?

Haluatko kävellä ilman kipua?

Plantaarifaskiitti on viheliäinen ongelma, johon vihdoinkin on saatavilla toimiva ratkaisu. Ainutlaatuiset sveitsiläiset Kybun ilmakenno-kengät auttavat sinua kolmella eri tavalla nujertamaan plantaarifaskiitin ja saavuttamaan jälleen kivuttoman kävelyn ilon.

Tule Medishop myymälään ja koe itse Kybun kenkien vaikutus!

1. kenkien ainutlaatuinen elastinen pohjarakenne **vaimentaa kantapääkivun**, ja tällöin voit taas kävellä normaaleilla askelilla. Virheellisestä askelluksesta johtuvat polvi-, lonkka- ja alaselkävut jäävät pois.
2. Kybun kenkien ainutlaatuisen pohjarakenteen ansiosta **askeleista tulee kevyen rullaavia**. Tämä rullaava liike venyttää tulehtunutta kantakalvoa ja vilkastuttaa verenkiertoa. Itse asiassa vaikutus on jokaisella askelella sama, mitä esimerkiksi fysioterapeutin antamissa jalan venytys-harjoituksissa.
3. jatkuva kevyt venytysliike **pitää kantalvon joustavana**, ja plantaarifaskiitti ei pääse uudelleen pahenemaan.

Kybun-kenkiä on kymmeniä malleja naisille ja miehille. Lue lisää medishop.fi sivuilta

PS. Fysioterapeuttimme Henna Vähä-Hakula ja Fysio Kyky auttaa sinua kaikissa liikkumiseen liittyvissä haasteissa. Varaa aika numerostralla 020 155 00 45

Bauma Blue 295 €

Karl Beige 295 €

Aubonne Black 305 €

kehittää tasapainoa

pitää kehon ryhdikkäänä

vahvistaa jalkoja ja syviä lihaksia

vaimentaa polviin kohdistuvia tärähdyksiä

ohjaa luonnolliseen askellukseen

auttaa plantaari faskiittiin

MEDISHOP

TURKU Kauppakeskus Länsi 1 Viilarinkatu 5 puh 020 155 00 42

kybun Authorized Partner
Switzerland